

Nowa Biblioteka
nr 1 (16), 2015

Sergiusz Czarzasty
Zakład Bibliotekoznawstwa
Instytut Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej
Uniwersytet Śląski w Katowicach
e-mail: s.czarzasty@gmail.com

**VIII OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA STUDENCKO-DOKTORANCKA
KÓŁ NAUKOWYCH BIBLIOTEKOZNAWCÓW *BIBLIOTEKI ZA GRANICĄ.*
ORGANIZACJA – KOOPERACJA – INSPIRACJA
(KATOWICE, 19 LISTOPADA 2014 R.)**

Na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach 19 listopada 2014 r. już po raz ósmy Koło Naukowe Bibliotekoznawców, działające przy Instytucie Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, zorganizowało ogólnopolską konferencję studencko-doktorancką kół naukowych bibliotekoznawców. Tematem przewodnim spotkania była działalność bibliotek za granicą. Wicedyrektor Instytutu Katarzyna Tałuć otworzyła obrady i powitała wszystkich zebranych. W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele polskich i zagranicznych ośrodków akademickich, a także bibliotekarze z różnych książnic z terenu województwa śląskiego.

Obrady podzielono na trzy bloki tematyczne. W sesji pierwszej prelegenci przedstawili referaty dotyczące organizacji i działalności bibliotek w różnych krajach na świecie. Sesję drugą poświęcono rozwiązaniom wdrożonym w placówkach zagranicznych, które mogą stanowić inspirację dla polskich bibliotekarzy w podejmowaniu nowych inicjatyw usprawniających ich pracę. Podczas sesji trzeciej referenci prezentowali problemy współpracy polskich i zagranicznych bibliotek i bibliotekarzy. Nad całością obrad czuwała Anna Seweryn.

Referat Agnieszki Maroń (Instytut Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach) pt. *Biblioteka ośrodek kultury, „trzecie miejsce” czy instytucja użyteczności publicznej? Włoskie biblioteki dziecięce w XXI wieku* – dotyczył adresowanych do dzieci

i młodzieży inicjatyw kulturalnych i edukacyjnych podejmowanych przez włoskich bibliotekarzy, które jednocześnie kształtują wizerunek biblioteki, jako instytucji działającej na rzecz społeczeństwa. Na wybranych przykładach została także ukazana organizacja i działalność oddziałów dziecięcych funkcjonujących przy bibliotekach publicznych Półwyspu Apenińskiego. Agnieszka Paszek (Koło Naukowe Bibliotekoznawców przy Instytucie Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach) mówiła o funkcjonowaniu bibliotek narodowych na Półwyspie Bałkańskim oraz porównywała je z działalnością polskiej Biblioteki Narodowej. Prelegentka przeanalizowała sześć kryteriów: historię, księgozbiór, katalog, ocenę witryny WWW/działalności biblioteki, social media oraz kształcenie bibliotekarzy. Wystąpienie Natalii Wilczek (Biblioteka Szkoły Podstawowej Nr 17 im. Stanisława Ligonia w Żorach) dotyczyło odbudowy bibliotek w Kosowie po wojnie domowej. W referacie przedstawiono tło historycznych wydarzeń, które miały miejsce w latach 1996-1999, następnie omówiono działania podejmowane przez organizacje międzynarodowe w celu zrekonstruowania struktur bibliotecznych w tym regionie. Omówiono liczne plany wdrożone m.in. przez UNESCO, Radę Europy oraz IFLA. Enjia Blūmīte z Department of Information and Library Studies, Faculty of Social Sciences, University of Latvia zaprezentowała temat związany z współczesnymi aspektami organizacji bibliotek na Łotwie. W referacie znalazły się najważniejsze informacje dotyczące tego państwa. Na przykładzie ośmiu bibliotek: Centralnej Biblioteki w Līvāni, Książnicy w Rītausmas, Biblioteki w Kuldīga, Biblioteki w Valmiera, Biblioteki Pārventas w Windawie, Biblioteki Naukowej Politechniki Ryskiej, Biblioteki Uniwersytetu Łotewskiego w Rydze oraz Łotewskiej Biblioteki Narodowej, prelegentka przedstawiła rozwiązania architektoniczne wdrożone w tych książnicach oraz usługi i działalność publiczną realizowaną przez pracowników. Ekaterina Sherengovskaya (Koło Naukowe Instytutu Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie) wygłosiła referat na temat organizacji bibliotek na Półwyspie Kamczatka. Prelegentka zapoznała audytorium z danymi statystycznymi związanymi z działalnością biblioteczną w Federacji Rosyjskiej, a w szczególności na Kamczatce, przybliżając jednocześnie zebranym specyfikę samego regionu. Referat Sergiusza Czarzastego (Instytutu Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach) poświęcony był odbudowie i bieżącej działalności bibliotek w Islamskiej Republice Afganistanu.

W drugiej sesji konferencji Dorota Sochocka-Olszok (Instytut Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach) mówiła o inspiracjach, jakimi kierowali się zagraniczni projektanci i architekci w trakcie projektowania książnic. Prelegentka starała się odpowiedzieć na liczne pytania, m.in. gdzie znajduje się obecnie

granica pomiędzy designem a ergonomią i funkcjonalnością?, oraz czy współczesne gmachy książnic mogą być przestrzenią przyciągającą nie tylko czytelników, ale przykładowo turystów? Tematykę poruszoną w referacie D. Sochockiej-Olszok kontynuowała kolejna uczestniczka konferencji – Dagmara Podczasiak z Instytutu Bibliotekoznawstwa i Informatyki Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. W swoim wystąpieniu pt. *(Nie)typowe biblioteki?* prelegentka skupiła się m.in. na omówieniu tematyki zaskakujących aranżacji wybranych bibliotek zagranicznych. W odczycie uwzględnione zostały także specyficzne lokalizacje niektórych z książnic. Kolejne zagadnienie przedstawiły Paulina Motylińska oraz Anna Pieczka z Instytutu Informatyki i Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Jagiellońskiego. Prelegentki omówiły rozwiązania zastosowane w bibliotekach na Wyspach Brytyjskich oraz Litwie, które zaobserwowały podczas stypendialnych pobytów zagranicznych. W wygłoszonym referacie obie prelegentki oprócz dobrych praktyk usprawniających procesy biblioteczne, dużo uwagi poświęciły wprowadzonym udogodnieniom dla osób niepełnosprawnych. Za szczególnie inspirujące uznały rozwiązania służące kreowaniu pozytywnego wizerunku książki. Do tych inspiracji zaliczono m.in. istnienie stref rozrywki czy wypożyczalni laptopów. Odczyt Aleksandry Janiak oraz Alicji Januszkiewicz z Koła Naukowego Bibliotekoznawców Uniwersytetu Łódzkiego poświęcony był prezentacji działalności bibliotecznej w wybranych książnicach na terenie Republiki Czeskiej. Na przykładzie biblioteki w Opawie, Ostrawie oraz Karwinie zaprezentowano ich organizację oraz działalność, zwrócono także uwagę na pewne różnice pomiędzy tymi instytucjami. Przybliżono również sylwetki bibliotekarzy. Prezentacja zawierała informacje o zarządzaniu wizerunkiem książnic, sposobach promocji książek, jak i działaniach propagujących czytelnictwo. Swoje ustalenia w tym temacie prelegentki oparły na doświadczeniach zdobytych w czasie pobytu w czeskich książnicach w ramach programu Erasmus. Sprawozdanie z wizyt w bibliotekach zagranicznych w Oulu oraz w Glasgow przedstawiła uczestnikom konferencji Hanna Bias z Biblioteki Głównej Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach. Prelegentka w wystąpieniu przybliżyła współpracę bibliotekarzy muzycznych z całego świata uczestniczących w pracach Stowarzyszenia Bibliotek Muzycznych, Archiwów i Centrów Informatyki IAML.

Sesja trzecia konferencji została poświęcona problemowi kooperacji pomiędzy różnymi bibliotekami polskim i zagranicznymi. Tę część obrad otworzył referat Karoliny Piaśnik z Instytutu Informatyki i Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Jagiellońskiego. W wykładzie przedstawiła stan badań nad bibliotekarstwem zagranicznym w polskim piśmiennictwie bibliologicznym w latach 2010-2014. Referentka omówiła zestawienie bibliograficzne polskich publikacji dotyczących tego nur-

tu badań. Agnieszka Modrok (Instytut Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach) z kolei podjęła temat konsorcjum jako formy współpracy europejskich bibliotek w zakresie zakupu elektronicznych źródeł informacji. Przedstawiła definicję słowa „konsorcjum”, typologię tej formy współpracy oraz powody, dla których księżnice decydują się na udział w tego rodzaju przedsięwzięciach. Na przykładach pięciu konsorcjów, działających w Finlandii, Litwie, Wielkiej Brytanii, Słowenii oraz Szwajcarii prelegentka omówiła genezę ich powstania, członków i koordynatorów, sposoby finansowania. Zanalizowała elektroniczne źródła informacji, do których konsorcja te wykupiły dostęp w 2014 r. Stwierdziła, który z modeli europejskich konsorcjów jest najbardziej efektywny w związku z dostępem do elektronicznych źródeł informacji. Magdalena Gomułka (Instytut Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, Biblioteka Śląska) swoje wystąpienie poświęciła projektowi International Librarians Network (Międzynarodowej Sieci Bibliotekarzy). Prelegentka zapoznała audytorium z najpopularniejszymi zagadnieniami, które pojawiały się w czasie dyskusji prowadzonych przez bibliotekarzy. Ostatni referat związany ze współpracą bibliotek i instytucji kultury w obrębie euroregionów na przykładzie województwa śląskiego przygotowała Katarzyna Janczulewicz (Instytut Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej, Biblioteka Śląska). Wystąpienie dotyczyło trzech euroregionów: euroregionu Silesia, euroregionu Śląsk Cieszyński oraz euroregionu Beskidy. Analizie poddano działania podejmowane m.in. przez Książnicę Beskidzką w Bielsku-Białej oraz Powiatową Bibliotekę Publiczną z Raciborza w ramach współpracy transgranicznej. Obrady zakończyło wystąpienie Agnieszki Łakomy oraz Anny Seweryn, które podziękowały uczestnikom konferencji za przygotowane referaty, jak i osobom dzięki, którym udało się zorganizować konferencję.